

55, og med Forberedelsesklassen 64 — er der ved Udgangen af Hovedexamen iaar udgaaet 6 Studerende til Universitetet, og 3 Reallister udgif af 4de Klasse, hvoraf de 2 til Universitetet, for at underkaste sig den almindelige Præliminairexamen, 4 studerende Elever sættes i andre Skoler paa Grund af Skolens bebudede Nedlæggelse; og dog er Discipelantallet nu fortiden 55, foruden 17 Elever i Forberedelsesklassen, altsaa egentlig ialt 72. At Interessen for Skolen tiltager ogsaa udenfor Byen Rønne selv, kan sees deraf, at i 1844 var der kun 2 udenbys Børn i Skolen — nu er der 14, og af de 55 Elever, som ere i Skolen selv, ere de 19 Embedsmænds Sønner, de 36 ere Sønner af Borgere og Bønder. Af de 8, som iaar udgif til Universitetet, ere de 4 Sønner af Borgere i Rønne og Hasle, og de andre 4 ere Sønner af Landmænd eller Bønder. Dette Sidste har jeg kun tilladt mig at anføre, for at det kan sees, at det ikke er Embedsmændene eller deres Børn alene, der afbenytte Skolen.

Steen: Det nærværende Lovforslag omfatter visse oeconomiske Forhold, som angaa de to lærde Skoler, der ere paataente at skulle nedlægges; men det oeconomiske Forhold, som her tillige i væsentlig Grad maa blive at tage i Betragtning, er selve de lærde Skolers. Jeg kan fuldkommen erkjende, at Ministeriet har havt god Grund til, under de lærde Skolers nærværende oeconomiske Stilling, at være betænkt paa at nedlægge nogle af dem, isærdeleshed efter at man har paataent en Udvidelse af Skolerne, der kræver store Pengebidrag til enhver. Jeg maa ogsaa fuldkommen være enig med Ministeriet i, at de tvende Skoler, der ere foreslaaede nedlagte, ere de, der snarest burde nedlægges (Nei! nei!), i det mindste som udvidede lærde Skoler (hør!). Derimod forekommer mig Spørgsmaalet ikke at være fuldkomment tilstrækkeligt løst, med Hensyn til Skolernes oeconomiske Stilling i det Hele taget; thi det er es jo beffendt, at den Indtægt, som de lærde Skoler for Tiden have, ingenlunde er rigelig, og at det kun er med megen Møie, man er istand til at udrede det, der er fornødent til enhver enkelt Skoles Bestaaen. Dette er ogsaa af Ministeriet er-

kjendt, og man vil see af den Forestilling, hvormed Ministeriet ledsagede sin Indstilling til Hans Majestæt Kongen, at det har overveiet, om hvilke andre Skolers Nedlæggelse der kunde blive Spørgsmaal. Jeg maa nu tilstaae, at jeg, ligesom Ministeriet, er meest tilbøielig til at antage det rigtigst at nedlægge en eller anden af de sydiydte Skoler, hvorvel det ogsaa paa den anden Side er vigtigt at overveie, om ikke netop Randers Skoles særegne oeconomiske Forfatning for Tiden gjorde det tilraadeligt at nedlægge den; dog derpaa skal jeg ikke gaae ind, men det, som her er Hovedsagen, det er, at det er yderst tvivlsomt, om alle disse Skoler kunne bestaae. Der er enkelte Skoler, hvis Existens er tvivlsom, og jeg mener derfor, at man under saadanne Omstændigheder kunde gjøre et Forsøg paa, at finde en anden Udvei, idet man kunde være betænkt paa at stille en af disse tvivlsomme Skoler i et mere privat Forhold til Skolevæsenet og Skolefonden i det Hele. Man kunde forsøge, om det ikke skulde være muligt, at ansætte en dygtig Bestyrer, ikke alene dygtig i pædagogisk Henseende, men ogsaa med administrativ Dygtighed, og give ham et passende Tilskud af den nærværende Skolefond og saa see, om ikke Skolen da vilde kunne bestaae bedre end nu (Ja!). Dette vilde jo navnlig have til Følge, at en saadan Bestyrer havde friere Hænder, end han nu for Tiden har, da han maa underkaste sig de Regler, som ere gjældende med Hensyn til Undervisningen i de udvidede lærde Skoler. Det kunde jo tænke sig, at en saadan Bestyrer forstod at give sin Skole en saadan Udvidethed, at den ikke alene udelukkende passede for den lærde Undervisning, men ogsaa passede for den Slags Undervisning, som andre Borgere kunne behøve, der ikke have ifinde at gaae den studerende Vej. Man kunde jo tænke sig, at han derved vilde komme Communen noget imøde, og paa den anden Side, at Communen kunde yde noget Bidrag til Skolen. Dette er et Forsøg, som i Særdeleshed vilde være vigtigt at anfille der, hvor Communen er større, og jeg tillader mig derfor i Særdeleshed at henlede Opmærksomheden paa Randers Skole. Det er en Selvefølge, at man under saadanne Omstæn-